

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.

2018 - 2285

Doknr.

567068

Dato

14-05-2018

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 16. april 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 410 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Rosenkrantz-Theil (S).

Spørgsmål nr. 410:

Ministeren bedes oversende en opgørelse over antallet af underretninger om børn for hvert år siden 2014 og herunder redegøre for, hvor mange underretninger, som kunne betegnes som grove og gentagne. Opgørelsen bedes fordelt på kommuner. Spørgsmålet ønskes besvaret inden ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål N.

Svar:

Det skal indledningsvist bemærkes, at en underretning er en henvendelse til en relevant myndighed, der indeholder en bekymring om et barns eller en ungs trivsel og udvikling. Det skal samtidig understreges, at en underretning ikke er ensbetydende med, at det pågældende barn eller den unge har behov for støtte. Det er kommunen, der på baggrund af underretningen skal vurdere, om der er behov for at iværksætte en foranstaltning over for barnet eller den unge eller foretage en nærmere undersøgelse af barnets eller den unges forhold.

Siden 1. april 2014 har kommunerne indberettet oplysninger om antallet af underretninger til underretningsstatistikken. Statistikken offentliggøres af Danmarks Statistik, der overtog den fra Ankestyrelsen pr. 1. juli 2016.

I det følgende er spørgsmålene belyst på baggrund af Danmarks Statistiks registre om underretninger i 2015 og 2016, samt Ankestyrelsens årsstatistik om underretninger i 2014.

I 2016 blev der underrettet ca. 104.100 gange om børn og unge i 0-17-årsalderen. Det er ca. 7.500 flere underretninger end i 2015, hvor der blev underrettet ca. 96.600 gange, jf. tabel 1.

Tabel 1**Antal underretninger om børn og unge, 0-17 år**

	2015	2016
Underretninger om børn og unge	96.592	104.121

Anm.: Underretninger om 0-17-årige børn og unge. Opgørelsen omfatter også underretninger om ufødte børn samt børn og unge med uoplyst alder. Der kan være foretaget flere underretninger om et barn eller en ung. Danmarks Statistik bemærker, at antallet af underretninger er underestimeret for enkelte kommuner.
Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken UND1 og UND2).

Det bemærkes, at stigningen i antallet af underretninger fra 2015 til 2016 skal læses med forbehold. Danmarks Statistik oplyser, at man ved sammenligning af data for 2015 og 2016 skal være opmærksom på, at kvalitetssikringen af data har været mere intensiv i 2016.

For så vidt angår underretninger i 2014, fremgår det af Ankestyrelsens årsstatistik, at der blev underrettet ca. 64.700 gange. Tallene for 2014 omfatter imidlertid kun indberetninger fra 1. april til 31. december 2014, og de er ikke sammenlignelige med opgørelserne over underretninger i 2015 og 2016.

Kommunerne skal angive én eller flere årsager til hver underretning, når de indrapporterer data om underretninger til Danmarks Statistik. Tabel 2 viser en opgørelse over årsager til underretninger i 2015 og 2016.

Tabel 2**Årsager til underretninger om børn og unge i 0-17-årsalderen, 2015 og 2016**

	2015		2016	
	Antal årsager	Pct. af underretninger	Antal årsager	Pct. af underretninger
Årsager til underretninger				
Misbrug hos barn, ung	2.306	2	2.213	2
Kriminalitet hos barn, ung	5.665	6	5.459	5
Skoleproblemer hos barn, ung fx fravær	7.152	7	7.660	7
Anden bekymrende adfærd hos barn, ung, fx udadreagerende adfærd	15.152	16	25.946	25
Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn, ung	5.034	5	4.846	5
Sundhedsforhold hos barn, ung	0	0	19	0
Overgreb mod barn, ung fx seksuelt eller voldeligt	8.805	9	9.131	9
Anden form for omsorgssvigt over for barn, ung	0	0	8.241	8
Misbrug hos forældre	7.347	8	7.858	8
Kriminalitet hos forældre	598	1	655	1
Anden bekymrende adfærd hos forældre	0	0	62	0
Betydelig eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	6.688	7	6.905	7
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	0	0	14.936	14
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	16.801	17	12.296	12
Fogedsag, hjemløshed eller udsættelse fra bolig	3.852	4	3.990	4
Andet	35.083	36	22.269	21
Uoplyst	2.695	3	5.393	5
Underretninger i alt	96.592	-	104.121	-

Anm.: Antallet af årsager er højere end antallet af underretninger, da der kan være flere årsager til hver underretning. Danmarks Statistik bemærker, at antallet af underretninger er underestimeret for enkelte kommuner. Se i øvrigt anmærkningen til tabel 1.

Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken UND1 og UND3).

Børne- og Socialministeriet vurderer ikke, at de registrerede årsager til underretningerne kan anvendes til at belyse, hvilke underretninger, der kan betegnes som "grove". Eksempelvis dækker kategorien "Overgreb mod barn/ung fx seksuelt eller voldeligt" over både meget alvorlige tilfælde og tilfælde, hvor der ikke er behov for at sætte ind med en social foranstaltning. Alle tegn på overgreb hos børn og unge, herunder rifter og blå mærker, vil blive registreret i samme kategori som seksuelle og voldelige overgreb.

Som nævnt er det kommunen, der på baggrund af underretningen skal vurdere, om der er behov for at iværksætte en foranstaltning over for barnet eller den unge eller foretage en nærmere undersøgelse af barnets eller den unges forhold.

Tabel 3 viser en fordeling af underretninger efter årsager i 2014 på baggrund af Ankestyrelsens årsstatistik. Årsstatistikken indeholder ikke oplysninger om antallet af årsager.

Tabel 3**Årsager underretninger om børn og unge i 0-17-årsalderen, 2014**

	2014*
	Pct.
Omsorgssvigt overfor barn	19
Misbrug i hjemmet	8
Voldeligt overgreb mod barn	8
Udadreagerende adfærd hos barn	8
Barnets ulovlige skolefravær	7
Barnets kriminalitet	7
Psykisk funktionsnedsættelse hos forældre	6
Udsættelsessag/boligforhold	5
Psykisk funktionsnedsættelse hos barn	4
Indadreagerende adfærd hos barn	3
Selvmodstanker- eller forsøg hos barn	3
Barnets misbrug	3
Barnets selvskadende adfærd	2
Barnets sociale isolation	2
Seksuelt overgreb mod barn	2
Kriminalitet i hjemmet	1
Fysisk funktionsnedsættelse hos barn	1
Fysisk funktionsnedsættelse hos forældre	1
Seksuel krænkende adfærd hos barn	1
Andet	35

Note: *) Opgørelser vedr. underretninger for 2014 omfatter underretninger fra 1. april 2014 til og med 31. december 2014.

Anm.: Andelene summer ikke til 100, da der kan være flere årsager til hver underretning.

Kilde: "Underretningsstatistik, Årsstatistik 2014", Ankestyrelsen.

Der findes ikke en entydig afgrænsning af en "gentagne" underretning, og statistikken på området opererer ikke med begrebet gentagne underretninger. For at belyse spørgsmålet, ses der på børn og unge, hvor der er foretaget flere underretninger i løbet af et år. Yderligere ses der på børn og unge, hvor der er underrettet flere gange med samme årsag i løbet af et år.

Det bemærkes, at flere underretninger om et barn eller en ung, kan dække over en række forskellige situationer og forløb. Når kommunerne modtager flere underretninger om det samme barn, er det således ikke ensbetydende med, at der er foretaget *gentagne* underretninger som følge af, at kommunerne ikke har undersøgt sagen nærmere eller iværksat en foranstaltning. Det kan fx være forskellige personer, der kontakter kommunen uafhængigt af hinanden om den samme bekymring på baggrund af en konkret situation, eller underretninger om to vidt forskellige situationer eller forhold, som ikke har noget med hinanden at gøre. Det kan også være personer, der foretager en underretning i relation til en tidligere underretning, fordi personen ikke er opmærksom på de undersøgelser, som kommunen har iværksat på baggrund af den første underretning.

Kommunen er forpligtiget til inden for 24 timer efter modtagelsen af en underretning at vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte en foranstaltning over for barnet. Det gælder hver gang kommunen modtager en underretning. Såfremt kommunen modtager underretninger om et barn eller en ung, som allerede modtager en social foranstaltning, er kommunen

forpligtet til at genvurdere den konkrete sag. Genvurderingen skal afklare, om underretningen giver anledning til at revidere indsatsen. Hvis underretningen modtages, mens der pågår en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, skal den som led i den almindelige sagsbehandling indgå som en del af undersøgelsen.

Det er på baggrund af underretningsstatistikken ikke muligt at adskille de forskellige forløb med flere underretninger fra hinanden, idet der i underretningsstatistikken ikke findes oplysninger om, hvilke personer, der har underrettet, og om underretningen er foretaget i relation til en tidligere underretning.

Tabel 4 viser en opgørelse over antallet af underretninger pr. barn eller ung i alderen 0-17 år i 2015 og 2016. I de fleste tilfælde er der underrettet én gang i løbet af det pågældende år. Det gælder således for i størrelsesordenen 70 pct. af de børn og unge, der er underrettet om, at kommunen har modtaget 1 underretning om barnet eller den unge. For i størrelsesordenen 30 pct., er der således underrettet mere end 1 gang.

Tabel 4
Antal underretninger pr. barn og ung, 0-17 år, 2015 og 2016

	2015		2016	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Børn og unge med:				
1 underretning	39.751	67,6	44.297	68,4
Mere end 1 underretning	19.021	32,4	20.464	31,6
- 2 underretninger	10.756	18,3	11.782	18,2
- 3 underretninger	4.092	7,0	4.411	6,8
- 4 underretninger	1.850	3,1	1.952	3,0
- 5 underretninger	950	1,6	1.013	1,6
- 6 underretninger eller flere	1.373	2,3	1.306	2,0
I alt	58.772	100	64.761	100

Anm.: Se anmærkningen til tabel 1.

Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken UND2).

Af Ankestyrelsens årsstatistik om underretninger i 2014 fremgår det, at kommunerne modtog 1 underretning for omkring 70 pct. af de børn og unge, hvor der blev underrettet i 2014, mens der for omkring 30 pct. blev underrettet mere end 1 gang.

For så vidt angår de efterspurgte opgørelser fordelt på kommuner, henvises der til Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel UND1, UND2 og UND3), hvor det for hver kommune i årene 2015 og 2016 vil være muligt at foretage en opgørelse over årsager til underretninger samt opgøre, hvor mange børn og unge, der er foretaget flere underretninger om. For en kommunefordeling af antallet af underretninger i 2014, henvises der til Ankestyrelsens årsstatistik om underretninger i 2014. Ankestyrelsens årsstatistik indeholder ikke opgørelse på kommuneniveau over årsager til underretninger og antallet af børn og unge med mere end 1 underretning. Det bemærkes, at der samlet set vil være tale om et meget omfattende tabelmateriale.

I tabel 5 nedenfor, er der set nærmere på børn og unge, hvor der er underrettet flere gange med samme årsag i et løbet af et år.

Blandt de børn og unge, hvor der blev foretaget flere underretninger i 2016, er der for i størrelsesordenen 16-18 pct. af børnene og de unge underrettet flere gange med samme årsag. For omkring 82-84 pct. af de børn og unge, hvor der er underrettet flere gange i samme år, har underretningerne haft forskellige årsager, jf. tabel 5.

Tabel 5**Børn og unge med mere end 1 underretning, hvor der er underrettet flere gange med samme årsag, 2016**

	2015		2016	
	<i>Antal</i>	<i>Pct.</i>	<i>Antal</i>	<i>Pct.</i>
Mindst 2 underretninger med samme årsag	2.942	16,1	3.534	17,9
Kun forskellige årsager til underretninger	15.319	83,9	16.155	82,1
I alt	18.261	100	19.689	100

Anm.: Underretninger om 0-17-årige børn og unge, der er registreret i befolkningsregistret ultimo året. Alderen er opgjort den dato, hvor underretningen er modtaget. Antallet af personer med mere end 1 underretning i 2016 stemmer ikke helt med opgørelsen i tabel 4 pga. mindre forskelle opgørelsesmetoden.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Med venlig hilsen
Mai Mercado